

# Izjava



Translations proofread by EDPB Members.  
This language version has not yet been proofread.

## Izjava o paketu o digitalnim uslugama i podatkovnoj strategiji

**Donesena 18. studenoga 2021.**

### **Europski odbor za zaštitu podataka donio je sljedeću izjavu:**

Od studenoga 2020. Europska komisija predstavila je nekoliko zakonodavnih prijedloga u okviru svojih digitalnih i podatkovnih strategija, osobito Akt o digitalnim uslugama, Akt o digitalnim tržištima, Akt o upravljanju podacima i Uredbu o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji. Očekuje se da će peti prijedlog, prijedlog „Akta o podacima”, uskoro biti predstavljen kao jedna od nekoliko inicijativa najavljenih u Europskoj strategiji za podatke<sup>1</sup>.

Cilj je tih prijedloga olakšati daljnju uporabu i razmjenu (osobnih) podataka među većim brojem javnih i privatnih strana u „podatkovnom gospodarstvu”, poduprijeti upotrebu posebnih tehnologija kao što su tehnologija velike količine podataka i umjetna inteligencija te regulirati internetske platforme i nadzornike pristupa podacima. Obrada osobnih podataka već jest ili će biti temeljna djelatnost subjekata, poslovnih modela i tehnologija uređenih u okviru prijedlogâ. Kombinirani učinak donošenja i provedbe prijedlogâ stoga će znatno utjecati na zaštitu temeljnih prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka, utvrđenih u člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja EU-a”) i u članku 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”).

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) i Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) već su izdali zajednička mišljenja o Aktu o upravljanju podacima<sup>2</sup> i Uredbi o europskom pristupu umjetnoj

<sup>1</sup> Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europska strategija za podatke, COM(2020) 66 final.

<sup>2</sup> EDPB je s obzirom na promjene u zakonodavstvu objavio i Izjavu br. 05/2021 o Aktu o upravljanju podacima.

inteligenciji, a EDPS je izdao mišljenja o Europskoj strategiji za podatke, Aktu o digitalnim tržištima i Aktu o digitalnim uslugama<sup>3</sup>. U tim se mišljenjima ističe niz problema i daju preporuke za bolje usklađivanje prijedlogâ s postojećim zakonodavstvom Unije o zaštiti podataka. EDPB izražava žaljenje zbog toga što su zakonodavci<sup>4</sup> još uvijek nisu u potpunosti uzeli u obzir nekoliko preporuka.

**U ovoj Izjavi EDPB skreće pozornost na niz glavnih problema i poziva suzakonodavce da poduzmu odlučne mjere. Problemi su svrstani u tri kategorije: (1.) nedostatak zaštite temeljnih prava i sloboda pojedinaca, (2.) fragmentiran nadzor i (3.) rizik od nedosljednosti.**

**EDPB smatra da će prijedlozi, bez daljnjih izmjena, negativno utjecati na temeljna prava i slobode pojedinaca i dovesti do znatne pravne nesigurnosti koja bi ugrozila postojeći i budući pravni okvir. Stoga se prijedlozima možda neće stvoriti uvjeti za inovacije i gospodarski rast koji se u njima predviđaju.**

## 1. NEDOSTATAK ZAŠTITE TEMELJNIH PRAVA I SLOBODA POJEDINACA

U prijedlozima su odabrane određene opcije koje će vjerojatno imati dugotrajan učinak na temeljna prava i slobode pojedinaca te na društvo u cjelini. Iako se prijedlozima općenito nastoji ublažiti niz rizika, EDPB izražava ozbiljnu zabrinutost zbog niza odabranih opcija i smatra da je potrebno dodatno zaštititi temeljna prava i slobode pojedinaca. Konkretni primjeri:

- Prijedlogom uredbe o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji omogućila bi se upotreba **sustava umjetne inteligencije za kategorizaciju pojedinaca** na temelju biometrijskih podataka (kao što je prepoznavanje lica) prema **etničkom podrijetlu, rodu, političkoj ili seksualnoj orijentaciji** ili drugim zabranjenim osnovama diskriminacije, ili upotreba sustava umjetne inteligencije čija znanstvena valjanost nije dokazana ili koji su u izravnoj suprotnosti s temeljnim vrijednostima EU-a<sup>5</sup>. EDPB smatra da bi takvi sustavi u EU-u trebali biti zabranjeni i poziva suzakonodavce da takvu zabranu uključe u Uredbu o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji. Nadalje, EDPB smatra da je upotreba umjetne inteligencije za **izvođenje zaključaka o emocijama pojedinaca** vrlo nepoželjna i da bi trebala biti zabranjena, osim u određenim dobro utvrđenim slučajevima, odnosno u zdravstvene ili istraživačke svrhe, podložno odgovarajućim zaštitnim mjerama, uvjetima i ograničenjima<sup>6</sup>.
- Isto tako, s obzirom na znatne negativne učinke na temeljna prava i slobode pojedinaca EDPB ponovno ističe da bi Uredba o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji **trebala uključivati zabranu svake upotrebe umjetne inteligencije za automatsko prepoznavanje ljudskih obilježja na javno dostupnim mjestima**, kao što su lice, ali i hod, otisci prstiju, DNK, glas, pritisci na tipke i drugi biometrijski ili bihevioralni signali, u bilo kojem kontekstu<sup>7</sup>. Prijedlogom

---

<sup>3</sup> EDPS je izdao i preliminarno mišljenje o europskom prostoru za zdravstvene podatke. Pregled svih mišljenja i izjava EDPB-a i EDPS-a nalazi se u prilogu ovoj Izjavi.

<sup>4</sup> Razlozi za zabrinutost istaknuti u ovoj Izjavi odnose se na početni tekst prijedlogâ Komisije i ne odnose se na naknadna stajališta Europskog parlamenta ili Vijeća Europske unije, osim ako je izričito navedeno drukčije.

<sup>5</sup> Npr. poligraf, Prilog III., točka 6. stavak (b) i točka 7. stavak (a) Uredbe o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji. Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, točka 32.

<sup>6</sup> Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, točka 35.

<sup>7</sup> Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, točka 32.

uredbe o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji trenutačno se za potrebe kaznenog progona u određenim slučajevima omogućuje upotreba sustava za daljinsku biometrijsku identifikaciju u stvarnom vremenu na javno dostupnim mjestima<sup>8</sup>. EDPB pozdravlja nedavno donesenu rezoluciju EP-a u kojoj su istaknuti znatni rizici<sup>9</sup>.

- EDPB smatra i da bi u Aktu o digitalnim uslugama **trebalo strože regulirati ciljano internetsko oglašavanje** u korist manje nametljivih oblika oglašavanja za koje nije potrebno praćenje interakcije korisnika sa sadržajem te potiče zakonodavce da razmotre postupno **ukidanje koje bi dovelo do zabrane ciljanog oglašavanja na temelju raširenog praćenja**<sup>10</sup>, a profiliranje djece trebalo bi općenito zabraniti.
- EDPB preporučuje da se u Akt o digitalnim uslugama i Akt o digitalnim tržištima uvedu **zahtjevi u pogledu interoperabilnosti** kako bi se promicalo digitalno okruženje otvorenije tržišnom natjecanju, čime bi se pojedincima olakšao odabir usluga koje nude bolju zaštitu privatnosti i podataka<sup>11</sup>.

## 2. FRAGMENTIRANI NADZOR

U svim prijedlozima predviđa se uspostava nadzornih tijela i novih europskih struktura za suradnju između tih tijela („europski odbori”)<sup>12</sup>. Iako je obrada osobnih podataka ključna za aktivnosti koje su uređene prijedlozima, nadzorna tijela za zaštitu podataka nisu imenovana kao glavna nadležna tijela. Kad je riječ o zaštiti i slobodnom protoku osobnih podataka, EDPB podsjeća na to da se člankom 16. stavkom 2. UFEU-a i člankom 8. stavkom 3. Povelje EU-a o temeljnim pravima zahtijeva da se nadzor obrade osobnih podataka povjeri neovisnim tijelima za zaštitu podataka<sup>13</sup>.

Nadalje, Odbor je vrlo zabrinut zbog toga što u prijedlozima nije jasno utvrđeno kako bi nadzorna tijela (i prateći europski odbori) trebala surađivati s nadzornim tijelima za zaštitu podataka (i EDPB-om). Konkretno, u prijedlozima nisu na odgovarajući način riješene situacije mogućeg preklapanja nadležnosti te nisu predviđena međusobna savjetovanja o pitanjima od zajedničkog interesa. Zbog toga nastaje **rizik od paralelnih nadzornih struktura** u kojima različita nadležna tijela nadziru iste subjekte uzimajući u obzir iste aktivnosti (obrade) **bez strukturirane suradnje** među tim tijelima.

---

<sup>8</sup> Utvrđeno u članku 5. stavku 1. točki (d) podtočkama od i. do iii. Uredbe o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji.

<sup>9</sup> Rezolucija Europskog parlamenta od 6. listopada 2021. o umjetnoj inteligenciji u kaznenom pravu i njezinoj primjeni od strane policije i pravosudnih tijela u kaznenim stvarima, 2020/2016(INI).

<sup>10</sup> Vidjeti i Mišljenje EDPS-a o Aktu o digitalnim uslugama, točke 69. – 70., kao i Rezoluciju Europskog parlamenta od 20. listopada 2020. s preporukama Komisiji o Aktu o digitalnim uslugama: prilagodba odredbi trgovinskog i građanskog prava za poduzeća koja posluju na internetu (2020/2019(INL)), točka 15.

<sup>11</sup> Vidjeti i Mišljenje EDPS-a o Aktu o digitalnim uslugama, točke 84. – 85. i Mišljenje EDPS-a o Aktu o digitalnim tržištima, točke 37. – 38.

<sup>12</sup> Savjetodavni odbor za digitalna tržišta u Aktu o digitalnim tržištima; Europski odbor za digitalne usluge u Aktu o digitalnim uslugama; Europski odbor za umjetnu inteligenciju u Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji; Europski odbor za inovacije u području podataka u Aktu o upravljanju podacima.

<sup>13</sup> Vidjeti Izjavu EDPB-a br. 05/2021 o Aktu o upravljanju podacima s obzirom na zakonodavne promjene na stranici 3.; Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, na stranici 14.

## Konkretni primjeri:

- Predloženim Aktom o digitalnim uslugama od nadležnih se tijela zahtijeva da nadziru **sustave za preporučivanje**<sup>14</sup> kojima se služe vrlo velike internetske platforme (i koji često uključuju profiliranje ispitanika u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka) te da nadziru mjere koje se poduzimaju za **procjenu i ublažavanje sistemskih rizika, uključujući rizik za pravo na privatnost**<sup>15</sup>. Isti prijedlog sadržava i odredbe o **kodeksima ponašanja** koje se mogu odnositi na obradu osobnih podataka<sup>16</sup>. Međutim, njime se od nadležnih tijela ne zahtijeva da se službeno savjetuju s EDPB-om ili njegovim članovima ili s njima surađuju. To predstavlja opasnost od nastajanja proturječnih uputa ili čak različitih ishoda u pogledu provedbenih mjera nadzornih tijela.
- Predloženim Aktom o upravljanju podacima definiraju se **nove vrste pružatelja usluga i organizacija** koji bi obrađivali velike količine potencijalno osjetljivih podataka, posebno posredničke usluge u području podataka i organizacije za podatkovni altruizam. Međutim, **režim „provjere” za te subjekte gotovo je deklarativan i kao takav ne pruža dovoljnu zaštitu ispitanicima**<sup>17</sup> jer ga nadležna tijela mogu koristiti samo za provjeru (uglavnom formalnih) zahtjeva<sup>18</sup> koji se pojavljuju u vrlo kratkom roku<sup>19</sup>.
- U predloženoj Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji utvrđuju se **program certificiranja i kodeksi ponašanja** za visokorizične sustave umjetne inteligencije, ali nije jasno mogu li se i na koji način ti certifikati i kodeksi povezati sa zahtjevima iz Opće uredbe o zaštiti podataka<sup>20</sup>. To bi moglo dovesti do situacija u kojima bi se sustavi umjetne inteligencije, unatoč tome što su certificirani (imaju oznaku CE) u skladu s Uredbom o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, nakon stavljanja na tržište ili u uporabu koristili na način koji nije u skladu s pravilima i načelima zaštite podataka (posebno u pogledu tehničke i integrirane zaštite podataka)<sup>21</sup>. Nadalje, u predloženoj Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji uopće se ne spominju (obvezni) mehanizmi praćenja za kodekse ponašanja osmišljeni kako bi se provjerilo poštuju li dobavljači sustava umjetne inteligencije koji nisu visokorizični odredbe tih kodeksa<sup>22</sup>.

---

<sup>14</sup> Članak 29. Akta o digitalnim uslugama.

<sup>15</sup> Posebno u kontekstu članka 27. (utvrđivanje i procjena najistaknutijih i najučestalijih sistemskih rizika, kao i najbolje prakse za ublažavanje tih rizika), koji se odnosi na članak 26., uključujući članak 26. stavak 1. točku (b), te članke 35. i 36. Akta o digitalnim uslugama (kodeksi ponašanja).

<sup>16</sup> Vidjeti članke 35. i 36. Akta o digitalnim uslugama.

<sup>17</sup> Vidjeti Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Aktu o upravljanju podacima, točke 136., 140., 151., 155., 175., 180. i 191.

<sup>18</sup> Utvrđeno u članku 11. Akta o upravljanju podacima za pružatelje usluga razmjene podataka, odnosno u člancima od 16. do 19. za organizacije za podatkovni altruizam.

<sup>19</sup> Tjedan dana od datuma obavijesti, za pružatelje usluga razmjene podataka (članak 10. stavak 7. Akta o upravljanju podacima); dvanaest tjedana od datuma podnošenja zahtjeva za organizacije za podatkovni altruizam (članak 17. stavak 5. Akta o upravljanju podacima).

<sup>20</sup> Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, točka 74.

<sup>21</sup> Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, točka 76.

<sup>22</sup> Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji, točka 79.

- Predloženim Aktom o digitalnim tržištima od nadzornika pristupa zahtijeva se da olakšaju **prenosivost podataka** u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i da pod određenim uvjetima omoguće **pristup podacima**, uključujući osobne podatke, na temelju članka 6. stavka 1. točaka (h) i (i) te anonimiziranim podacima u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (j), a da se pritom ne pruža jasna pravna osnova za obradu osobnih podataka ili ne primjenjuje obveza savjetovanja i suradnje između bilo kojeg nadležnog tijela imenovanog u skladu s Aktom o digitalnim tržištima i nadležnog tijela za zaštitu podataka pri nadzoru usklađenosti s tim odredbama Akta o digitalnim tržištima.

Kako bi se osigurala komplementarnost u nadzoru i povećala pravna sigurnost, EDPB posebno preporučuje da se u svakom prijedlogu jasno navedu nadzorna tijela za zaštitu podataka kao relevantna nadležna tijela s kojima će se suradnja odvijati. Osim toga, svaki bi prijedlog trebao **sadržavati izričitu pravnu osnovu za razmjenu informacija potrebnih za učinkovitu suradnju i utvrditi okolnosti u kojima bi se suradnja trebala odvijati**. Nadalje, prijedlozima bi se nadležnim nadzornim tijelima u okviru svakog prijedloga trebala omogućiti da s nadležnim tijelima za zaštitu podataka **razmjenjuju informacije** dobivene u kontekstu svih revizija i istraga koje se odnose na obradu osobnih podataka, na zahtjev ili na vlastitu inicijativu<sup>23</sup>. EDPB želi naglasiti potrebu da se nadzornim tijelima za zaštitu podataka osiguraju **dostatna sredstva** za obavljanje tih dodatnih zadaća.

### 3. RIZICI OD NEDOSLJEDNOSTI

Cilj je svih prijedloga regulirati tehnologije ili aktivnosti koje uključuju obradu osobnih podataka. Stoga se postojeći okvir za zaštitu podataka može primijeniti u potpunosti. Međutim, operativni tekst prijedloga može u određenim slučajevima **stvoriti nejasnoće** u pogledu primjenjivosti okvira za zaštitu podataka. Suzakonodavci bi trebali riješiti sve nejasnoće **radi pružanja** pravne sigurnosti i povećanja usklađenosti s postojećim okvirom za zaštitu podataka kako bi se osigurala njegova učinkovita primjena. U svakom slučaju, u prijedlozima **bi trebalo jasno navesti da oni ne utječu na primjenu postojećih pravila o zaštiti podataka i da ih ne ugrožavaju te bi se njima trebalo osigurati da pravila o zaštiti podataka imaju prednost** pri svakoj obradi osobnih podataka<sup>24</sup>.

Nadalje, u nekim se odredbama upotrebljava ista terminologija kao u Općoj uredbi o zaštiti podataka ili Direktivi o privatnosti i elektroničkim komunikacijama, bez izričitog upućivanja na njih. To može utjecati na tumačenje temeljnih pojmova Opće uredbe o zaštiti podataka (kao što su ključni pojmovi „privola” ili „ispitanik”)<sup>25</sup>. Nastaje i rizik da bi se određene odredbe mogle tumačiti kao da odstupaju od Opće uredbe o zaštiti podataka ili Direktive o privatnosti i elektroničkim komunikacijama. Stoga bi se određene odredbe **mogle lako tumačiti na način koji nije u skladu s postojećim pravnim okvirom i koji bi potom doveo do pravne nesigurnosti**.

---

<sup>23</sup> Vidjeti i Mišljenje EDPS-a o Aktu o digitalnim uslugama, točke 87. – 89. i Mišljenje EDPS-a o Aktu o digitalnim tržištima, točke 39. – 41.

<sup>24</sup> U skladu s temeljnim pravima na privatnost i zaštitu osobnih podataka, sadržanima u člancima 7. i 8. Povelje EU-a i u članku 16. UFEU-a.

<sup>25</sup> EDPB pozdravlja to što su u mandatu Vijeća za Akt o upravljanju podacima, kako je donesen 24. rujna 2021., pojmovi privole i ispitanika usklađeni sa zahtjevima za privolu iz Opće uredbe o zaštiti podataka.

## Konkretni primjeri:

- Prijedlogom Akta o digitalnim uslugama od pružatelja usluga zahtijeva se da **korisnicima ponude barem jednu opciju za primanje preporuka za sadržaj koja ne uključuje izradu profila**<sup>26</sup>. Međutim, načelom tehničke i integrirane zaštite podataka zahtijeva se da se sustavi koji nude te preporuke ne bi trebali automatski temeljiti na profiliranju<sup>27</sup>.
- U mnogim slučajevima **pravna osnova** za obradu osobnih podataka nije jasna iz pravnog teksta prijedlogâ. Jedan od primjera je nedostatak jasnoće u pogledu ponovne uporabe osobnih podataka kojima raspolažu tijela javnog sektora iz predloženog Akta o upravljanju podacima<sup>28</sup>. U predloženoj Uredbi o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji navodi se da se njome ne pruža opća pravna osnova za obradu osobnih podataka, a istodobno se navodi da dobavljači visokorizičnih sustava umjetne inteligencije  *mogu obrađivati posebne kategorije osobnih podataka*  kako bi osigurali praćenje, otkrivanje i ispravljanje pristranosti te da su za tu obradu potrebne dodatne zaštitne mjere<sup>29</sup>.
- **Preklapanje terminologije** (djelomično) s jasno različitim značenjima kao što su „usluge internetskog posredovanja” u predloženom Aktu o digitalnim tržištima i „usluge posredovanja podacima” u predloženom Aktu o upravljanju podacima zbunjujuće su i otežavaju jasnoću prijedlogâ.
- Jedan od glavnih razloga za zabrinutost u pogledu predloženog Akta o upravljanju podacima jest da se u odredbama ne navodi u dovoljnoj mjeri **odnose li se na neosobne podatke, osobne podatke ili oboje**, niti se u dovoljnoj mjeri navodi da se u slučaju „miješanih skupova podataka” primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka. Stoga nije jasno da bi se okvir za zaštitu podataka i dalje primjenjivao kad god se provodi obrada osobnih podataka i kada je potrebno uzeti u obzir posebne rizike za ponovnu identifikaciju anonimiziranih osobnih podataka<sup>30</sup>. Nepostojanje razlike može dovesti do nejasnoća, na primjer, u pogledu toga je li potrebna pravna osnova na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka (što je slučaj za sve obrade osobnih podataka koje su obuhvaćene njezinim područjem primjene)<sup>31</sup>.

## Pogled u budućnost:

EDPB je svjestan da je jedna od ključnih inicijativa europske strategije za podatke stvaranje **zajedničkih europskih podatkovnih prostora** u strateškim sektorima i područjima od javnog interesa, među ostalim u području zdravlja („europski prostor za zdravstvene podatke”). U Zajedničkom mišljenju o Aktu o upravljanju podacima EDPB i EDPS naglasili su da se svim nadolazećim inicijativama, poput **Akta**

---

<sup>26</sup> Članak 29. Akta o digitalnim uslugama.

<sup>27</sup> Vidjeti Mišljenje EDPS-a o Aktu o digitalnim uslugama, točka 73.

<sup>28</sup> Članak 5. stavak 6. Akta o upravljanju podacima.

<sup>29</sup> Članak 10. stavak 5. Uredbe o europskom pristupu umjetnoj inteligenciji.

<sup>30</sup> Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Aktu o upravljanju podacima, na stranici 16.

<sup>31</sup> Vidjeti točke 47. – 56. Zajedničkog mišljenja EDPB-a i EDPS-a o Aktu o upravljanju podacima, u kojima se ističe pravna nesigurnost u pogledu pravne osnove za obradu osobnih podataka.

**o podacima**, koje bi mogle utjecati na obradu osobnih podataka, moraju osigurati i jamčiti poštovanje i primjena pravne stečevine EU-a u području zaštite osobnih podataka<sup>32</sup>.

U trenutku sastavljanja ove Izjave cilj i sadržaj prijedlogâ za Akt o podacima ili za europski prostor za zdravstvene podatke još nisu dostupni. Međutim, jasno je da će se objema inicijativama nastojati povećati pristup (osobnim) podacima i njihova ponovna uporaba za potrebe razmjene podataka između privatnih i javnih strana.

Slično tome, EDPB stoga poziva Komisiju da izbjegne nejasnoće u novim prijedlozima kako bi se osigurala pravna sigurnost i usklađenost s postojećim okvirom za zaštitu podataka i tako osigurala njegova učinkovita primjena. U svakom slučaju, u prijedlozima bi trebalo jasno navesti da **oni ne utječu na primjenu postojećih pravila o zaštiti podataka i da ih ne ugrožavaju te bi se njima trebalo osigurati da pravila o zaštiti podataka imaju prednost** pri svakoj obradi osobnih podataka<sup>33</sup>.

Nadalje, imajući na umu posebne izazove koje predstavlja povećana razmjena podataka, EDPB poziva da se u okviru predstojećih zakonodavnih prijedloga o europskim podatkovnim prostorima i Akta o podacima odmah na početku utvrde **posebne mjere za zaštitu podataka**, čime bi se osigurala visoka razina zaštite podataka, uzimajući u obzir, prema potrebi, obradu posebnih kategorija podataka kao što su zdravstveni podaci. Izričitim utvrđivanjem tih zaštitnih mjera na početku možemo osigurati odgovarajuću razinu zaštite osobnih podataka i izbjeći potencijalnu pravnu nesigurnost.

### Osim prethodno navedenih glavnih problema, EDPB želi naglasiti sljedeće:

i. **neotuđivo pravo** na zaštitu osobnih podataka kao pravo koje se odnosi na svaku fizičku osobu, utvrđeno člankom 16. stavkom 1. UFEU-a i člankom 8. Povelje EU-a, i pravo kojeg se osoba ne može odreći<sup>34</sup>

ii. potrebu za uključivanjem **posebnih zaštitnih mjera kako bi se osiguralo poštovanje svih načela zaštite podataka**, posebno **smanjenja količine podataka, ograničenja svrhe i transparentnosti**. Relevantne zaštitne mjere uključuju, ali nisu ograničene na: vrstu podataka koji se smiju obrađivati, svrhe u koje se podaci smiju obrađivati, dotične ispitanike, strane s kojima se osobni podaci smiju razmjenjivati i razdoblja pohrane. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti zaštitnim mjerama za obradu **u svrhe znanstvenog istraživanja** kojima se osigurava **zakonito, odgovorno i etičko upravljanje podacima**, kao što su **zahtjevi za provjeru** za istraživače koji će imati pristup velikim količinama potencijalno osjetljivih osobnih podataka<sup>35</sup>

---

<sup>32</sup> Zajedničko mišljenje EDPB-a i EDPS-a o Aktu o upravljanju podacima, točka 19.

<sup>33</sup> U skladu s temeljnim pravima na privatnost i zaštitu osobnih podataka, sadržanima u člancima 7. i 8. Povelje EU-a i u članku 16. UFEU-a.

<sup>34</sup> Izjava EDPB-a o Aktu o upravljanju podacima s obzirom na zakonodavne promjene, na stranici 4.

<sup>35</sup> Vidjeti, na primjer, uvjete utvrđene u članku 31. stavku 4. i članku 31. stavku 5. Akta o digitalnim uslugama.

iii. važnost obveze **tehničke i integrirane zaštite podataka**, koja je posebno relevantna u kontekstu „**povezanih predmeta**” (npr. internet stvari i internet tijela<sup>36</sup>) zbog znatnih rizika za temeljna prava i slobode dotičnih osoba<sup>37</sup>.

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Andrea Jelinek)

---

<sup>36</sup> Vidjeti Početnu procjenu učinka Akta o podacima na stranici 6., na kojoj se upućuje na *pametne kućanske uređaje, prenosive uređaje i pomoćnike u kućanstvu*, dostupno na:

[https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13045-Akt-o-podacima-i-izmijenjena-pravila-o-pravnoj-zastiti-baza-podataka\\_hr](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13045-Akt-o-podacima-i-izmijenjena-pravila-o-pravnoj-zastiti-baza-podataka_hr).

<sup>37</sup> Vidjeti Mišljenje 8/2014 Radne skupine iz članka 29. o nedavnom razvoju u području interneta stvari, str. 6. – 9., dostupno na:

[https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp223\\_hr.pdf](https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp223_hr.pdf).



## PRILOG: Popis prethodnih mišljenja i izjava koje su donijeli EDPB i EDPS

- ) Zajedničko mišljenje 03/2021 Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskom upravljanju podacima (Akt o upravljanju podacima), doneseno 11. ožujka 2021., dostupno na: [https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-032021-proposal\\_hr](https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-032021-proposal_hr)
- ) Izjava EDPB-a br. 05/2021 o Aktu o upravljanju podacima s obzirom na zakonodavne promjene, donesena 19. svibnja 2021., dostupna na: [https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb\\_statementondga\\_19052021\\_en\\_0.pdf](https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb_statementondga_19052021_en_0.pdf)
- ) EDPB-EDPS Zajedničko mišljenje 05/2021 o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji), doneseno 18. lipnja 2021., dostupno na: [https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-52021-proposal\\_hr](https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-52021-proposal_hr)
- ) Mišljenje EDPS-a 01/2021 o Prijedlogu akta o digitalnim uslugama, doneseno 10. veljače 2021., dostupno na: [https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act\\_en](https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act_en)
- ) Mišljenje EDPS-a 02/2021 o Prijedlogu akta o digitalnim tržištima, doneseno 10. veljače 2021., dostupno na: [https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act\\_en](https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act_en)
- ) Mišljenje EDPS-a 03/2020 o europskoj strategiji za podatke, doneseno 16. lipnja 2020., dostupno na: [https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-06-16\\_opinion\\_data\\_strategy\\_en.pdf](https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-06-16_opinion_data_strategy_en.pdf)
- ) Preliminarno mišljenje EDPS-a 8/2020 o europskom prostoru za zdravstvene podatke, doneseno 17. studenoga 2020., dostupno na: [https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-11-17\\_preliminary\\_opinion\\_european\\_health\\_data\\_space\\_en.pdf](https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-11-17_preliminary_opinion_european_health_data_space_en.pdf).